

ATT VIKA ELLER INTE VIKA - DET ÄR FRÅGAN?

Bild: Marianne Erander

Sterilteknikerutbildningen 300 YH p, 2017

YrkesAkademin AB

Författare: Marianne Erander

Handledare: Maria Hansby

Sammanfattning

Examensarbete/ Steriltekniker, 300 YH poäng vid YrkesAkademin AB, 2017

Författare: Marianne Erander

Antal sidor: 13

Titel: Att vika eller inte vika-det är frågan?

Handledare: Maria Hansby

Datum: 2018.12.19

Bakgrund

På sterilenheter packas instrument på olika sätt när det gäller instrument som behöver dubbla påsar. En del låter innerpåsen vara öppen, en del viker den och andra svetsar den. Har det någon betydelse hur det görs så länge steriliteten bibehålls.

Syfte

Undersöka om personalens sätt att arbeta påverkar steriliteten?

Mål

Att visa om instrumenten bibehåller sin sterilitet efter ångprocessen när de packas med vikta påsar.

Metod

Genom intervjuer med personal om deras arbetssätt och rutiner. Samt genom tester för att kontrollera bibehållen sterilitet.

Resultat

Personalen följde de riktlinjer som finns och instrumenten bibehöll sin sterilitet även om innerpåsen var vikt.

Innehållsförteckning	Sida
Bakgrund	3
Syfte och Mål	4
Metod	5–6
Resultat	7
Diskussion	8
Källförteckning	9
Bilaga 1: Slutsvar på test 1	10
Bilaga 2: Slutsvar på test 2	11
Bilaga 3: Slutsvar på test 3	12

Bakgrund

Vid steriltekniska enheter rengörs, desinfekteras, kontrolleras, packas, steriliseras och lagerhålls instrument som används inom hälso- och sjukvården. Sterilenheten har som sin uppgift att se till att instrumenten som används inom vården är sterila och funktionsdugliga. De har ett ansvar att se till att instrumenten är säkra att användas till patienter, att det inte förekommer någon smittorisk.

På sterilenheten packas instrumenten i sterilbarriärer som påsar, packskynken eller containrar. Sterilbarriärerna är tillverkade efter de krav som standard SS-EN ISO 11607 påvisar.

Standard SS/TS 16775-Tar upp vilka krav som finns när man använder påsar, packskynken eller containrar att packa instrumenten i. Sterilbarriärerna testas för "worst case"- scenario med instrumenten. De ska hålla även om instrumenten är stora, tunga eller vassa.

Påsarna är färdigsvetsade i långsidorna och på ena kortsidan. Den andra kortsidan svetsas ihop efter att instrumenten lagts i. Instrumenten är då skyddade av en sterilbarriär tills de ska användas.

På sterilenheten följs standarder för att instrumenten ska bibehålla sin sterilitet tills de kommer till användning. Det säkrar en aseptisk presentation innan instrumenten används och avslöjar om påsen har blivit manipulerad innan användning. Påsen är genomskinlig på ena sidan för enkel identifikation av innehållet. Påsen ska vara lätt att öppna så att instrumenten förblir sterila, om påsen är svår att öppna ökar risken för kontaminering.

Ibland behövs det dubbla påsar på grund av att ett eller fler instrument är stora, tunga eller vassa så att påsen kan gå sönder under sterilfasen eller under lagerhållningen.

Enligt Teknisk rapport SIS-TR 46:2014 "ska innerpåsen kunna röra sig i det yttre. Att vika innerpåsen är inte att rekommendera, dels kan penetreringen (av ånga) försvåras samt att det blir en extra påfrestning av förseglingarna. Dubbelpackar man pappers/plastpåse är det viktigt att papper möter papper och plast möter plast, detta för att åstadkomma penetreringen."

Frågeställning:

Finns det någon risk med att vika innerpåsen, kan det finnas bakterier kvar i den vikta delen? Är det lättare eller svårare för personal som arbetar med att packa instrumenten att låta innerpåsen vara öppen, vikt eller svetsad? Gör det någon skillnad för personal som ska använda instrumenten om innerpåsen är öppen, vikt eller svetsad?

Syfte

Syftet är att få ett resultat efter tester och intervjuer med personal om deras arbetssätt påverkar steriliteten.

Mål

Målet med denna studie är att visa om det har någon betydelse om innerpåsen är vikt, öppen eller svetsad. Om det genom ett enkelt test kan påvisas om den vikta innerpåsen fortfarande är steril efter ångprocess.

Metod

För denna studie intervjuades Katja Hägerbring, steriltekniker på Östra sjukhuset i Göteborg, Maria Wiking, sektionsledare ortoped på Södra Älvsborgs sjukhus i Borås och personal på sterilenheten på Södra Älvsborgs sjukhus i Borås. Det gjordes också tre tester för att påvisa om det fanns några bakterier på innerpåsarerna.

Testerna som utfördes i denna undersökning, utfördes med steriltops i skyddshölje, eSwab av märke Copan. Testerna utfördes med olika instrument i dubbla påsar där innerpåsen var vikt av olika personal.

Test nr.1:

Innerpåse S4 i S10 med instrument:
diatermi+ kabel bipolär+ pincett

Test nr.2:

Innerpåse S4 i S5 med instrument:
skruvmejsel 3,5 + handtag

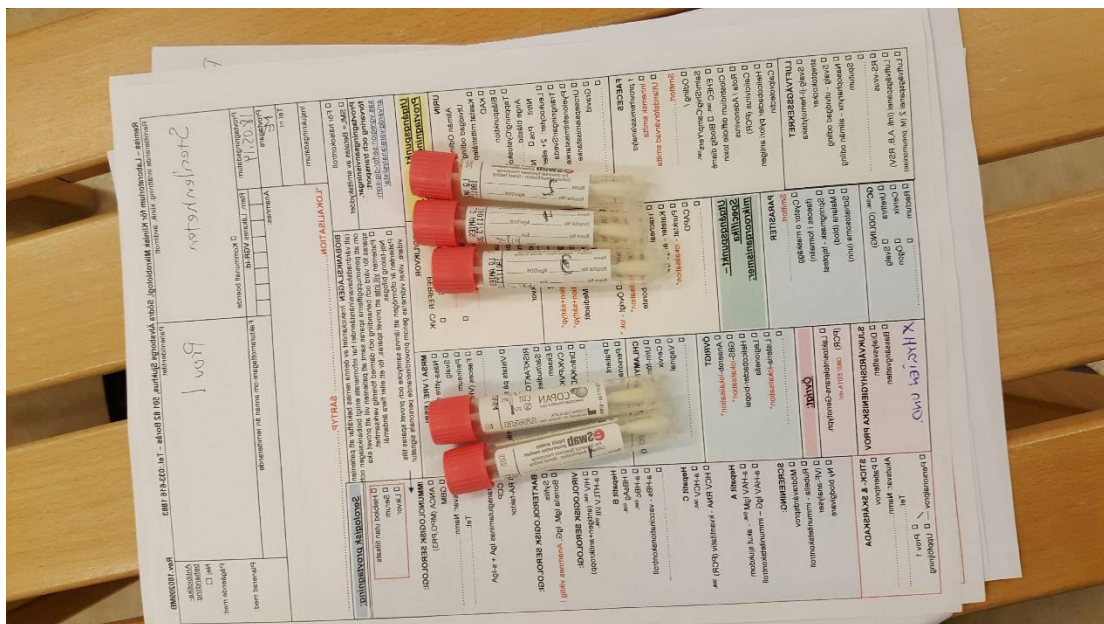
Test nr.3:

Innerpåse S9 i S34 med instrument:
Sax Metzenbaum bipolär 23 cm

Efter ångprocessen spritades händerna med handdesinfektion och påsen lades på en bänk som hade desinficerats med ytdesinfektion av märket Dax.

Den vikta delen av innerpåsen ströks med en svabb och placerades sedan i ett rör med lock. När alla testerna var gjorda på samma sätt överlämnades de till det mikrobiologiska laboratoriet i Södra Älvsborgs sjukhus. Där gjordes en odling efter gram-negativa-och-positiva bakterier, jäst-och-mögelsvamp.

Resultat

Intervju med Katja Hägerbring, Steriltekniker på Östra sjukhuset i Göteborg:

Hur paketerar ni instrument som behöver dubbla påsar?

När det gäller tunga instrument som Gougetång använder vi dubbla påsar då den kan göra hål på den innersta påsen, då har vi ändå den yttersta påsen som behåller instrumentet sterilt. Den innersta påsen är då öppen. Vi svetsar innerpåsen när det finns en risk att små saker som skruvar kan åka ut i den övriga förpackningen. Det är bra att hålla isär delarna så är operationssjuksköterskan beredd att ta emot den andra påsen och hantera smådelarna.

Intervju med personal i Sterilenheten på Södra Älvsborgs sjukhus i Borås:

Hur paketerar ni instrument som behöver dubbla påsar?

Vi viker den innersta påsen lite så att inget ska åka ut innan personalen som behöver instrumentet öppnar det. Det går snabbt och är lätt att göra.

Varför svetsar ni inte innerpåsen?

Då måste vi gå till svetsmaskinen, det tar längre tid. Vi har alltid gjort på detta sätt. Vi har validerat när vi viker innerpåsen och det har blivit godkänt att vi arbetar på detta sätt.

Intervju med Maria Wiking, sektionsledare Ortopeden, Södra Älvsborgs sjukhus i Borås:

Vad är bäst för operationspersonal, när innerpåsen är vikt eller svetsad?

När det gäller små saker kan det vara bättre att den är svetsad så att inga saker åker i golvet när undersköterskan öppnar den yttersta påsen. Annars tycker jag att det är upp till sterilpersonalen vad som är bäst för dem. För oss i operation går det lika bra att öppna innerpåsar om de är vikta eller svetsade.

Testresultat

Test nr.1:

Med vikt innerpåse S4 i S10 med instrument påvisade ingen bakterieväxt.

Test nr.2:

Med vikt innerpåse S4 i S5 med instrument påvisade ingen bakterieväxt.

Test nr.3:

Med vikt innerpåse S9 i S34 med instrument påvisade ingen bakterieväxt.

Se bilaga 1 till 3.(sid.10-12)

Diskussion

Att vika eller inte, svetsa eller inte, det är en intressant fråga. Frågan dök upp när jag praktiserade på olika sterilenheter och såg att personalen gjorde på olika sätt när det gällde dubbla påsar, en del vek innerpåsen medan andra svetsade den. Resultatet visar på att det inte fanns bakterietillväxt vid den vikta delen på påsarna. Men är detta det bästa sättet, det säkraste, för att det går snabbare än att gå till en svets och svetsa innerpåsen?

En incident som hände under en höftledsoperation kan ge lite ljus på varför denna studie är så viktig:

Det behövdes en mindre fräs till operationen och den var packad i dubbla påsar. Undersköterskan öppnade ytterpåsen och operationssjuksköterskan skulle ta emot innerpåsen med fräsen. Men innerpåsen var öppen så att fräsen kanade ner på golvet innan någon hann reagera. Det blev en akutinsats att få fräsen steriliserad igen innan den skulle användas. Som tur var hann den komma tillbaka från sterilenheten innan kirurgen behövde den.

Jag tror personligen att personal som viker innerpåsen istället för att gå till en svets och svetsa ihop den gör det för att det ibland inte finns tillräckligt med tid till att gå till svetsen. Personalen gör som de alltid har gjort och har inte fått kunskap om riskerna. Att vika påsen kanske räcker men om man glömmer att vika den och den är öppen och vänd åt fel håll kan det leda till komplikationer på operationer. Är det inte bättre att göra det säkrare från början, att svetsa innerpåsar så att man inte behöver utsättas för instrument som inte är sterila, bättre att ta det säkra före det osäkra.

Slutsats

Personal inom sterilenheter gör på olika sätt angående vikta innerpåsar eller svetsade. De gör på det sättet de har blivit lärda. Det behövs en tydlig rutin för att alla enheter ska göra på samma sätt. Det viktigaste är att få sterila instrument till patienter och på det sätt göra det patientsäkert.

Källförteckning

Standard: SS-EN ISO 11607

SS/TS 16 775

Teknisk rapport: SIS-TR 46:2014 (sid.25)

Muntliga källor:

Katja Hägerbring, Steriltekniker, Östra sjukhuset i Göteborg

Maria Wiking, Sektionsledare Ortoped, Södra Älvsborgs sjukhus i Borås

Anonyma intervjuer med personal på Sterilenheten i Södra Älvsborgs sjukhus i Borås

Laboratorium för klinisk mikrobiologi, Södra Älvsborgs sjukhus i Borås

Foto: Marianne Erander

Slutsvar på test 2

 **VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**
SÖDRA ÄLVSBERGS SJUKHUS

RAPPORT
utförd av ackrediterat laboratorium
ISO 15189

 SWEDAC
ACCREDITERING

SLUTSVAR
ORIGINAL Lab.nr: 2018-21316
HYGIEN-AVDELNINGEN

Pnr : .
Namn : PROV 2 HYGIEN UND
Ert nr :
Prov-dat: 20180514
Inko-dat: 20180514
Und.sökn: ÖVRIG HYGIEN UNDERSÖK
Antib :

STERILENHETEN SÄS
Att:

***HYGIENKONTROLL**

INGEN BAKTERIEVÄXT

Svarsdatum: 180516 Avdeln.ansvarig: Claes Henning
Utskrdatum: 180516 Analys ansvarig: Izeta Hanic
Ackrediteringens omfattning - se förteckning vid laboratoriet

LABORATORIUM FÖR KLINISK MIKROBIOLOGI
SÖDRA ÄLVSBERGS SJUKHUS
501 82 BORÅS
Provtagningsanvisningar: SIW eller sas.vgregion.se

TEL:SEKR 033/616 18 83
BEST 033/616 12 73
ENHETSCHEF 033/616 23 76
Medicinskt ansv. 033/616 18 80

Slutsvar på test 3

 VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN SÖDRA ÄLVSBOGERS SJUKHUS RAPPORT <small>Utfärdad av ackrediterat laboratorium REPORT issued by an Accredited Laboratory</small>		SLUTSVAR ORIGINAL Lab.nr: 2018-21317 HYGIEN-AVDELNINGEN						
STERILENHETEN SÄS Att:	Pnr : - Namn : PROV 3 HYGIEN UND Ert nr : Prov-dat: 20180514 Inko-dat: 20180514 Und.sökn: ÖVRIG HYGIEN UNDERSÖKNING Antib :							
*HYGIENKONTROLL								
INGEN BAKTERIEVÄXT								
<small>SÄSKY-UTES 14.07. Boråsregionen 2014</small>	Svårsdatum: 180516 Avdeln.ansvarig: Claes Henning Utskrdatum: 180516 Analys ansvarig: Izeta Hanic Ackrediteringens omfattning - se förteckning vid laboratoriet <table border="0"> <tr> <td data-bbox="309 1704 676 1778"> LABORATORIUM FÖR KLINISK MIKROBIOLOGI SÖDRA ÄLVSBOGERS SJUKHUS 501 82 BORÅS Provtagningsanvisningar: SIW eller sas.vgregion.se </td> <td data-bbox="719 1704 820 1733"> TEL:SEKR 033/616 18 83 </td> <td data-bbox="879 1704 979 1733"> BEST 033/616 12 73 </td> <td data-bbox="1038 1704 1139 1733"> ENHETSCHEF 033/616 23 76 </td> <td data-bbox="1198 1704 1313 1733"> Medicinskt ansv. 033/616 18 80 </td> </tr> </table>			LABORATORIUM FÖR KLINISK MIKROBIOLOGI SÖDRA ÄLVSBOGERS SJUKHUS 501 82 BORÅS Provtagningsanvisningar: SIW eller sas.vgregion.se	TEL:SEKR 033/616 18 83	BEST 033/616 12 73	ENHETSCHEF 033/616 23 76	Medicinskt ansv. 033/616 18 80
LABORATORIUM FÖR KLINISK MIKROBIOLOGI SÖDRA ÄLVSBOGERS SJUKHUS 501 82 BORÅS Provtagningsanvisningar: SIW eller sas.vgregion.se	TEL:SEKR 033/616 18 83	BEST 033/616 12 73	ENHETSCHEF 033/616 23 76	Medicinskt ansv. 033/616 18 80				